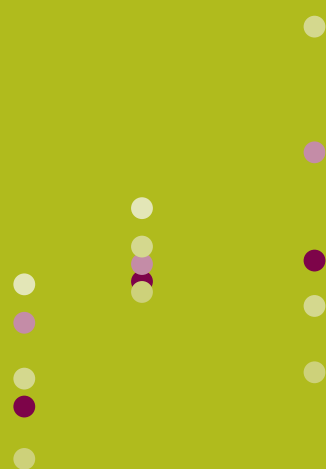

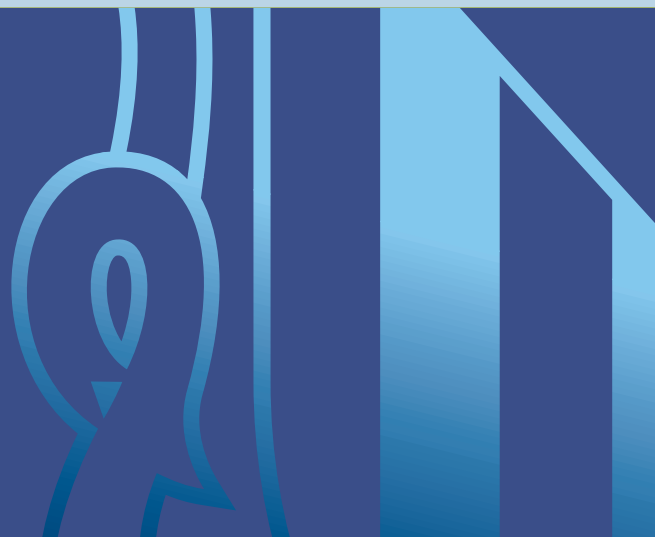
Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs

ILLES BALEARS

1999-2008

**Govern
de les Illes Balears**

Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs

ILLES BALEARS
1999-2008

Direcció General de Salut Pública i Participació

Servei d'Epidemiologia

Antònia Galmés Truyols
Margarita Portell Arbona
Catalina Bosch Isabel
Jaume Giménez Duran
Antonio Nicolau Riutort
Joana Vanrell Berga

Suport administratiu Jacinta Cruz Gutiérrez

Agraïments a totes les persones que aporten informació epidemiològica i suport tècnic

Disseny i maquetació marilenmayol.com

Edita

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Salut i Consum
Direcció General de Salut Pública i Participació
Palma – Mallorca – 2010

Copyright Conselleria de Salut i Consum

ISSN 1888-0568

Dipòsit legal 1.220-2010

Índex

Presentació

Introducció

Interrupció voluntària de l'embaràs a les Illes Balears

1. Notificació dels casos. Lloc de realització de la IVE. Tipus de centre
2. Incidència. Sèrie històrica de les Illes Balears. Comparació amb la resta d'Espanya
3. Distribució geogràfica
4. Edat
5. Característiques socioeconòmiques
6. Antecedents relacionats amb la reproducció
7. Dades relacionades amb la interrupció de l'embaràs
8. Característiques de les dones d'origen estranger
9. Diferències entre les dones que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears i les que s'hi sotmeten a centres d'altres comunitats autònomes

Conclusions

TAULES

- Taula 1.** Definicions dels nivells d'instrucció al protocol de notificació de les IVE.
- Taula 2.** IVE realitzades a les Illes Balears, 1999-2008.
Distribució per lloc de residència de la dona.
- Taula 3.** IVE realitzades a les Illes Balears 1999-2008.
Tipus de centre que realitza la IVE.
- Taula 4.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Distribució per illa de residència i tipus de centre.
- Taula 5.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Distribució per illa i capital i per grup d'edat. Nombre de casos (N) i taxa (Tx) per 1.000 dones de 15 a 44 anys i percentatge.
- Taula 6.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la incidència a la comunitat autònoma, per illa i capital.
Nombre de casos (N) i taxa (Tx) per 1.000 dones de 15 a 44 anys.
Comparació de 2008 amb el quinquenni anterior.
- Taula 7.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 2005-2008.
Zones bàsiques de salut de Palma amb taxa o risc elevat.
- Taula 8.** IVE a dones residents a les Illes Balears, anys 1999-2008.
Evolució de la incidència per grups d'edat en nombres absoluts.
- Taula 9.** IVE a dones residents a les Illes Balears, anys 1999-2008.
Evolució de la incidència per grups d'edat i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior. Taxa per 1.000 dones.
- Taula 10.** IVE a dones residents a les Illes Balears.
Estat civil i convivència en parella, any 2008 i comparació amb el quinquenni anterior.
- Taula 11.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Nivell d'instrucció. Nombre absolut d'IVE, percentatge i comparació amb el quinquenni 2003-2007.
- Taula 12.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Situació laboral i econòmica de la dona.
- Taula 13.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la situació laboral, en nombres absoluts.
- Taula 14.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la situació laboral en percentatges i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior.

- Taula 15.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la presència d'un sustentador principal, en nombres absoluts.
- Taula 16.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la presència d'un sustentador principal en percentatges i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior.
- Taula 17.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Lloc on ha estat informada de la possibilitat de la IVE; evolució i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior, en percentatges.
- Taula 18.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Setmanes de gestació segons el lloc de realització de la IVE
- Taula 19.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Causes maternes de la IVE: presumpció que l'embaràs constituirà un perill per a la salut de la mare.
- Taula 20.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Causes fetals de la IVE: presumpció que l'embaràs constituirà un perill per a la salut del fill.
- Taula 21.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 2005-2008.
Lloc de naixement de les dones: evolució 2005-2008 i comparació del l'any 2008 amb el trienni anterior, en percentatges.
- Taula 22.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Països de naixement de les dones nascudes a l'estranger.
- Taula 23.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Principals característiques de les dones nascudes a l'estranger.
- Taula 24.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Diferències entre les dones nascudes a Espanya i a l'estranger.
- Taula 25.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Diferències entre les dones residents a les Illes Balears que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears i les que s'hi sotmeten a centres d'altres comunitats autònomes.

FIGURES

- Figura 1.** Evolució de la taxa d'abortivitat a menors de 20 anys i a la resta de dones. Illes Balears 1999-2008.
- Figura 2.** Circuits de la informació.
- Figura 3.** Protocol de notificació de les IVE.
- Figura 4.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució del percentatge de les IVE realitzades a centres d'altres comunitats autònomes respecte del total. Distribució per illes.
- Figura 5.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Comparació amb la taxa nacional. Taxes per 1.000 dones de 15 a 44 anys.
- Figura 6.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució de la taxa d'incidència per illa i capital.
- Figura 7.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Distribució per municipis, segons el risc.
- Figura 8.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Taxa específica per grup d'edat.
- Figura 9.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució del nivell d'estudis, en percentatges.
- Figura 10.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Percentatge de dones amb fills i de dones amb alguna IVE anterior.
- Figura 11.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Utilització de serveis de planificació familiar en els dos anys anteriors a la IVE i tipus de servei utilitzat.
- Figura 12.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 2005-2008. Evolució segons el lloc de naixement de les dones.
- Figura 13.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Regió de naixement de les dones nascudes a l'estranger.
- Figura 14.** IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució del temps de residència a Espanya, en percentatges, de les dones nascudes a l'estranger.
- Figura 15.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Distribució per lloc de naixement de les dones i grup d'edat
- Figura 16.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Distribució per lloc de naixement de les dones i estat civil.
- Figura 17.** IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Distribució per lloc de naixement de les dones i nivell d'instrucció.

Presentació

Des de l'any 2003, el Servei d'Epidemiologia presenta l'informe anual d'interrupcions voluntàries de l'embaràs (IVE) en dones de la nostra comunitat autònoma, a partir de les dades que recull el Registre de les IVE de les Illes Balears, amb la finalitat de donar a conèixer la incidència, l'evolució i les característiques de les dones que se sotmeten a un avortament voluntari.

Entre d'altres aspectes sociodemogràfics que recull el Registre i que s'analitzen a l'informe creim que és necessari incidir en el lloc de naixement de la dona que recorre a l'avortament. A les Illes Balears aquesta informació es recull des de l'any 2005, i per això la informació de què es disposa ja té un pes important per començar a treure'n alguna conclusió i utilitzar-la per a la planificació. Enguany, a més, s'incorpora aquesta informació de totes les dones, tant si s'han sotmès a la intervenció a les Illes Balears com a altres comunitats autònomes, ja que el Registre nacional, que havia incorporat la variable al març de 2007, a l'any 2008 ja en disposa de tot l'any i de tot el territori nacional.

El Govern de les Illes Balears, conscient del problema social i sanitari que suposen les interrupcions voluntàries de l'embaràs, ha iniciat una sèrie d'accions encaminades a la prevenció dels embarassos no desitjats. Per fer un bon disseny, avaluar i millorar l'eficàcia d'aquestes intervencions considera que és primordial comptar amb un bon sistema d'informació, i, per això, segueix encoratjant els tècnics per què millorin la recollida i l'anàlisi de la informació.

Finalment, des de la Direcció General de Salut Pública i Participació hem d'agrair una vegada més la col·laboració de tots aquells professionals que aporten informació al Registre.

Margalida Buades Feliu

Direcció General de Salut Pública i Participació

Introducció

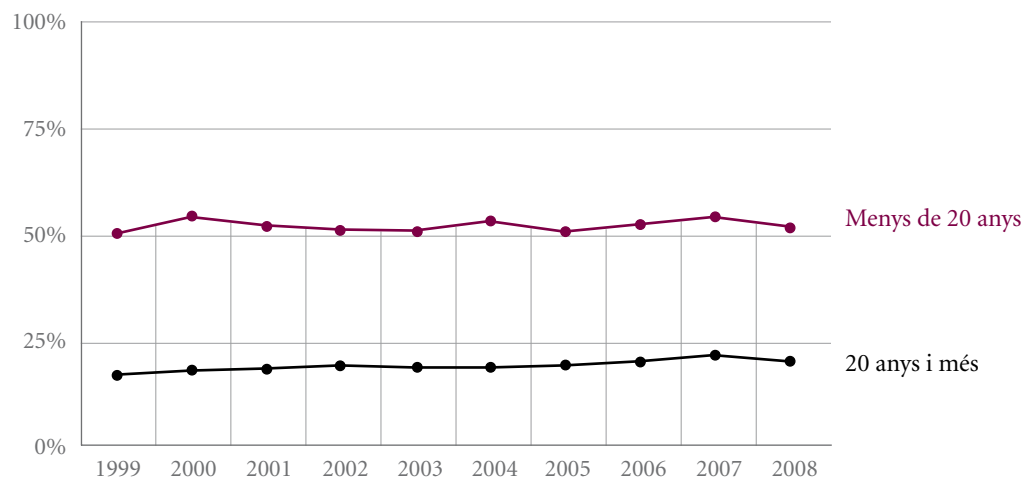
Al 1985 es va despenalitzar l'avortament voluntari a Espanya en determinades circumstàncies (LO 9/1985, de 5 de juliol). Des de llavors l'Administració sanitària recull la informació sobre els avortaments realitzats a tot l'Estat, amb finalitat estadística i de vigilància epidemiològica. Aquesta informació inclou dades sociodemogràfiques de les dones que se sotmeten a la intervenció. A les Illes Balears aquesta tasca la du a terme el Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació, de manera que des del 1986 es manté un Registre d'Interrupcions Voluntàries de l'Embaràs (IVE).

Els embarassos no desitjats constitueixen un greu problema social i de salut pública, i per poder dur a terme intervencions socials i sanitàries adequades per prevenir-los és important tenir una bona informació sobre les dones que tenen un risc més alt. Dins aquest marc, és d'enorme interès conèixer el perfil de les dones que decideixen interrompre l'embaràs i saber com canvia al llarg del temps.

És un fet acceptat que les dones més joves constitueixen grups especialment vulnerables, per la qual cosa s'ha establert com a prioritat en el Pla de salut de les Illes Balears 2003/2007 la prevenció d'embarassos no desitjats en adolescents i, per tant, d'avortaments, ja que sabem que en aquestes edats, a les Illes Balears, aproximadament la meitat dels embarassos acaben en avortament, mentre que en els grups amb majors taxes d'IVE aquesta proporció és d'una quarta part i, globalment, volta el 20%, tal com mostra la [figura 1](#).

FIGURA 1.

Evolució de la taxa d'abortivitat a menors de 20 anys i a la resta de dones. Illes Balears, 1999-2008

Cal també fer esment a l'avortament entre la població immigrada des de països estrangers, que ha augmentat considerablement en els darrers anys i que, segons diverses estimacions confirmades per els resultats de la recollida d'informació d'IVE realitzades a les Illes Balears des de l'any 2005, se sotmeten a avortament amb major freqüència que la població espanyola. Tot i que no és un grup homogeni, probablement també en general sigui més vulnerable que la població autòctona. Al mes de març de 2007 es va incorporar la variable nacionalitat de la dona al Registre nacional, de manera que a l'any 2008 aquesta informació ja és completa a les IVE realitzades a tota Espanya.

La informació que aporta el Registre de les interrupcions voluntàries de l'embaràs es publica amb la finalitat que tots aquells professionals implicats en les intervencions socials i sanitàries per prevenir els embarassos no desitjats tinguin dades útils per orientar la seva feina amb major eficàcia. Aquesta publicació va dirigida també a altres persones i entitats interessades, com puguin ser associacions ciutadanes, col·lectius de l'àmbit de l'educació o associacions de pares i mares.

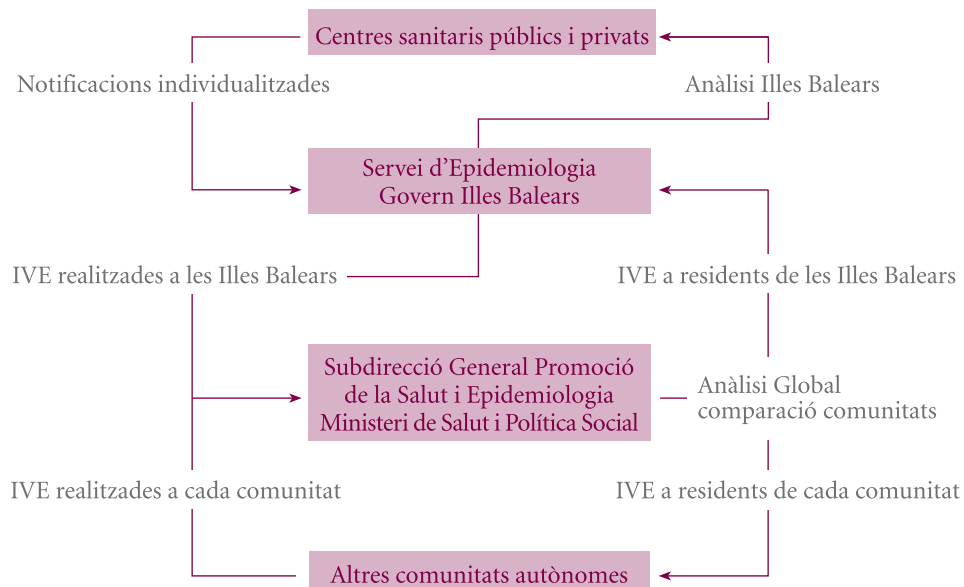
Mètodes

El circuit de la informació, que mostra la **figura 2**, és el següent:

- Els centres acreditats per realitzar les IVE, tant els de titularitat pública com privada, constitueixen les fonts d'informació d'aquest registre. Durant el 2008 els centres notificadors a les Illes Balears han estat 7 (5 públics i 2 privats). A Menorca no hi ha centres acreditats per realitzar interrupcions voluntàries de l'embaràs i Eivissa només se'n fan a la xarxa pública.
- Cada comunitat autònoma és responsable de recollir la informació dels centres de l'àmbit autonòmic, fer-ne la depuració, agregació i tabulació de les dades, elaborar els informes i enviar la informació completa al Ministeri de Sanitat i Política Social (MSPS). A les Illes Balears s'encarrega d'aquestes tasques el Servei d'Epidemiologia, de la Direcció General de Salut Pública i Participació (Conselleria de Salut).
- El MSPS recull la informació de totes les comunitats autònomes, depura i agrega la informació i envia a cada comunitat autònoma un fitxer amb les dades de les IVE realitzades fora de la comunitat autònoma a dones residents a la comunitat en qüestió. Així doncs, la informació de què disposam és la següent: IVE realitzades a les Illes Balears tant a dones residents a les Illes Balears com a dones residents a altres comunitats autònomes i IVE realitzades a altres comunitats autònomes a dones residents a Illes Balears.

FIGURA 2

Circuit de la recollida d'informació sobre Interrupcions Voluntàries de l'Embaràs (IVE)

Aquest sistema garanteix que cada comunitat autònoma tengui tota la informació sobre les IVE realitzades a residents a la comunitat, sigui quin sigui el lloc on s'han fet. Té l'inconvenient de retardar l'obtenció de la informació completa. A les Illes Balears disposam, poc després d'acabar l'any, de la informació de les IVE realitzades al territori de la comunitat autònoma i un any després les realitzades fora de la comunitat. L'elevada proporció de dones residents a les Balears que se sotmeten a una IVE a centres d'altres comunitats i la distribució irregular de l'illa de residència d'aquestes dones obliguen a fer l'anàlisi anual una vegada rebuda aquesta informació.

El Registre recull dades relatives a la situació sociodemogràfica de la dona, a antecedents relacionats amb la reproducció i a la intervenció. El protocol de notificació de les IVE a les Illes Balears és presenta a la [figura 3](#).

Les taxes es calculen per 1.000 dones de 15 i 44 anys. Les poblacions utilitzades per calcular les taxes són les de la revisió anual del padró que realitza l'Institut Balear d'Estadística (IBESTAT) a gener de l'any en qüestió i a les quals es pot accedir des de la seva pàgina web. Per al càlcul de les taxes utilitzam els casos d'IVE a dones d'edats compreses entre els 15 i els 44 anys, i la població femenina del mateix rang d'edat. Als grups extrems (menors de 15 anys i majors de 44) la incidència és baixa i variable, cosa que dona lloc a taxes molt inestables i, per això, se'n presenten únicament els nombres absoluts. D'altra banda, per fer les comparacions amb la resta d'Espanya s'utilitza la informació que proporciona el MSPS, que calcula les taxes amb les projeccions de població a partir del cens del 2001 elaborades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i utilitza com numerador el nombre total de casos notificats i com denominador la població de dones de 15 a 44 anys.

S'utilitza el municipi com a unitat bàsica d'anàlisi geogràfica perquè és la informació que consta en tots els casos. La zona bàsica de salut (ZBS) consta únicament a les IVE realitzades a les Illes Balears i, per això, a les IVE a residents a Menorca, Eivissa i Formentera (amb un percentatge molt alt d'IVE fetes fora de les Balears) aquesta dada és desconeguda en molts casos. Per això, i perquè a Palma a causa de la seva grandària és on és més necessari tenir una distribució per àrees inferiors a la municipal, es fa l'anàlisi per ZBS únicament a la capital. Per a l'anàlisi de la distribució per municipi s'han ajustat les taxes municipals a les taxes globals de la comunitat pel mètode indirecte i s'ha calculat el risc relatiu de la taxa ajustada de cada municipi sobre la global. S'han establert els límits del risc esperat entre 90 i 110, de manera que per davall de 90 o per damunt de 110 la taxa es considera inferior o superior a la mitjana de la comunitat. Per a determinar la significació estadística s'han calculat els intervals de confiança al 95%. S'ha emprat la mateixa metodologia per a l'anàlisi per ZBS.

Per a l'explotació del nivell d'instrucció s'han agrupat algunes categories que, a més de suposar una escassa diferència pràctica, tenen molt pocs efectius. Així, el nivell "Analfabeta" i "Sense estudis" s'ha agrupat en una sola categoria que hem denominat "Sense estudis" i tots els nivells superiors al Batxillerat s'han agrupat en la categoria "Estudis superiors". A la [taula 1](#) es presenten les definicions dels nivells d'instrucció.

TAULA 1.**Definicions del nivells d'instrucció al protocol de notificació de les IVE.**

Si són estudiants s'ha de marcar el nivell en què es troben actualment. A la resta, el màxim nivell assolit.

1. Analfabeta. Aquella persona que:

- No sap llegir ni escriure.
- Sap llegir però no escriure.
- Sap llegir i escriure algunes frases que han après de memòria.
- Sap llegir i escriure només nombres o el seu nom.

2. Sense estudis: persona que no ha anat a l'Escola Primària un mínim de 5 anys escolars, i que són alfabetes, és a dir, pot llegir i escriure i entén una breu i senzilla exposició de fets relatius a la seva vida corrent.

3. Primer grau (5è EGB inclòs, o 1er. i 2on cicle de la LOGSE o equivalents):

- Educació especial
- Ensenyament primari (5 cursos escolars com a mínim)
- Ensenyament d'iniciació professional (Preaprenentatge Industrial)
- Estudis d'alfabetització d'adults
- Inclou les dones que tinguin el Certificat Oficial d'Estudis Primaris

4. Segon grau, 1er. cicle (8è. EGB inclòs, o 3er. de la LOGSE i 1er. i 2on. d'ESO o equivalents):

- Estudis al Conservatori de Música (Grau elemental)
- Estudis d'Arts Aplicades, Oficis Artístics i Ceràmica
- Estudis de Batxillerat Elemental (General, Laboral o Tècnic)
- Altres estudis mitjans elementals (Capacitació Agrària, Formació Professional Accelerada (PPO), Auxiliars administratius, Cultura General, Mecanografia, Taquígrafia, etc.)

5. Segon grau, 2on cicle (BUP, COU, o 3er. i 4rt. d'ESO, 1er. i 2on. de batxiller o equivalents):

- Estudis al Conservatori de Música (Grau mitjà)
- Estudis per a l'accés a la Universitat dels Majors de 25 anys
- Estudis de Batxillerat Superior
- Altres estudis superiors (Art Dramàtic i Dansa, Secretariat i Administració, Escoles Oficials d'Idiomes, Hostesses Recepcionistes, Tècnics en Congressos, Secretariat Internacional, Programadors d'Aplicacions i de Sistemes, Comandaments Intermedis, Puericultura, Radiotelegrafista, Auxiliar de vol, Escola de Llibreria, etc.)

6. Tercer grau, 1er. cicle

- Escoles Universitàries o equivalents de tres anys de durada
- Primer cicle en Facultats Universitàries, Col·legis Universitaris i Escoles Tècniques Superiors de tres anys de durada

7. Tercer grau, 2on. i 3er. cicle

- Facultats, Escoles Tècniques Superiors o equivalents i postgraduats

8. No classificables per graus i no ben especificats

La informació de l'origen de la dona es recull amb dues variables: nacionalitat i país de naixement; aquesta darrera és la més utilitzada a l'anàlisi.

Les comparacions de percentatges s'han fet amb la prova de la khi al quadrat de Pearson i les mitjanes amb la prova de la t de Student, amb el tall de significació estadística a 0,05.

A aquest informe presentam la informació sobre les característiques de les dones residents a les Illes Balears que s'han sotmès a una IVE durant l'any 2008. Les dades evolutives es presenten a partir del 1999, de manera que la informació fa referència als darrers 10 anys. No obstant això, la comparació amb anys anteriors es fa amb el quinquenni 2003-2007 i s'utilitza com valor esperat la mediana d'aquests anys. Es considera que els valors observats estan dins els límits de l'esperat quan la raó entre els valors observat i esperat estan entre 0,91 i 1,10 (expressat en percentatges, el 10% per damunt o per davall l'esperat). La informació de l'evolució de dones d'origen estranger es presenta des de l'any 2005.

1. Notificació

A l'any 2008 el nombre total de casos notificats per centres acreditats de les Illes Balears ha estat de 2.951, només tres dels quals corresponien a dones residents altres comunitats autònomes. Hi ha, a més, 439 notificacions d'IVE que corresponen a dones residents a les Illes Balears i que es varen sotmetre a la IVE a altres comunitats autònomes. Així doncs, el nombre total d'IVE en dones residents a les Illes Balears ha estat 3.387.

A la **taula 2** es mostren les IVE realitzades a centres de les Illes Balears, per any i lloc de residència de les dones, del període 1999-2008.

TAULA 2.

IVE realitzades a centres de les Illes Balears, 1999-2008. Distribució per lloc de residència de la dona.					
	Illes Balears	Altres CCAA	Total		
	N	%	N	%	N
1999	1.747	97,4	47	2,6	1.794
2000	2.035	99,1	18	0,9	2.053
2001	2.128	98,4	35	1,6	2.163
2002	2.368	98,7	30	1,3	2.398
2003	2.336	98,6	33	1,4	2.369
2004	2.395	98,6	35	1,4	2.430
2005	2.451	98,8	29	1,2	2.480
2006	2.761	99,7	7	0,3	2.768
2007	3.058	> 99,9	1	< 0,1	3.059
2008	2.948	99,9	3	0,1	2.951

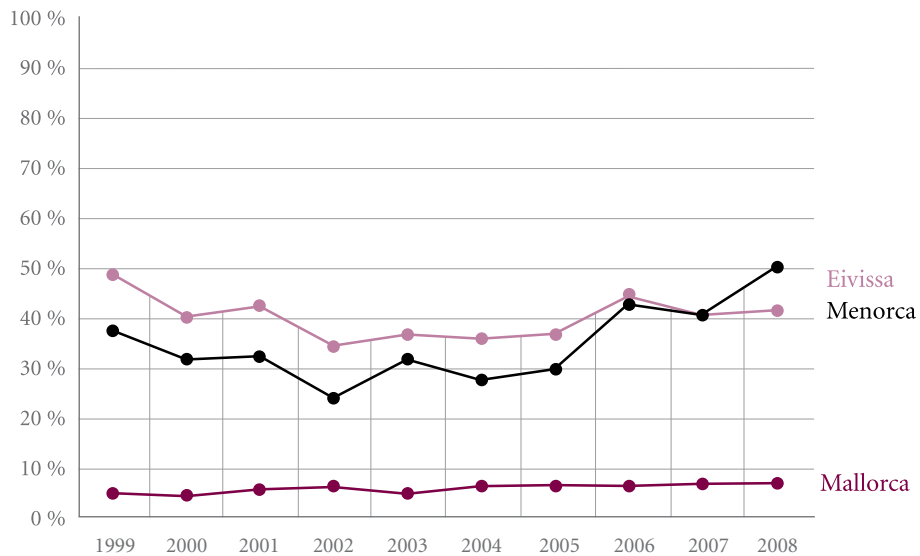
Respecte de les IVE a dones residents a la nostra comunitat (3.387) el percentatge de les realitzades a centres de les illes respecte del total al 2008 ha estat del 87%. Des de l'any 1999 la proporció d'IVE realitzades a altres comunitats autònomes a dones residents a Mallorca i Eivissa-Formentera ha estat bastant estable, mentre que des de 2006 aquesta proporció ha anat augmentant a Menorca. A la **figura 4** es mostra l'evolució d'aquest percentatge per illa.

FIGURA 4.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.

IVE realitzades a centres d'altres comunitats autònomes respecte del total.

Distribució per illa.

Pel que fa al tipus de centre notificador, de les IVE realitzades fora de les Illes Balears no en consta aquesta informació. De les realitzades a la nostra comunitat autònoma, el 95,3% -pràcticament igual que a la resta del període- es va fer a centres sanitaris privats i el 4,7% a centres públics (taula 3). A la taula 4 es presenta –per a residents a les Illes Balears- la distribució de les IVE per lloc de realització de la intervenció i per illa de residència (període 1999-2008).

TAULA 3.

IVE realitzades a centres de les Illes Balears, 1999-2008.

Tipus de centre que realitza la IVE.

	Centres de titularitat pública		Centres de titularitat privada		Total
	N	%	N	%	N
1999	83	4,6	1.711	95,4	1.794
2000	85	4,1	1.968	95,9	2.053
2001	100	4,6	2.063	95,4	2.163
2002	75	3,1	2.323	96,9	2.398
2003	94	4,0	2.275	96,0	2.369
2004	131	5,4	2.299	94,6	2.430
2005	136	5,5	2.344	94,5	2.480
2006	120	4,3	2.648	95,7	2.768
2007	131	4,3	2.928	95,7	3.059
2008	140	4,7	2.811	95,3	2.951

TAULA 4.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.

Distribució per illa de residència i tipus de centre.

Any	Mallorca		Menorca		Eivissa i Formentera		No consta illa	Total					
	Centres IB		Centres fora IB		Centres IB			Centres fora IB					
	Públic	Privat	Públic	Privat	Públic	Privat	Públic	Privat					
1999	62	1.500	78	7	70	47	13	95	106	5	82	1.665	236
2000	69	1.707	76	4	94	46	10	149	109	3	83	1.950	234
2001	90	1.731	109	2	118	58	8	179	140	2	100	2.028	309
2002	59	1.940	132	5	109	36	11	244	135	7	75	2.293	310
2003	77	1.938	98	2	109	52	15	195	123	3	94	2.242	276
2004	103	1.966	141	9	106	44	17	194	119	3	129	2.266	307
2005	105	1.984	148	10	128	59	20	204	132	2	135	2.316	341
2006	89	2.398	171	10	91	77	21	152	141	5	120	2.641	394
2007	109	2.623	203	9	97	74	13	207	153	6	131	2.927	436
2008	121	2.558	204	3	81	87	15	170	134	14	139	2.809	439

2. IVE a dones residents a les Illes Balears. Incidència. Sèrie històrica de les Illes Balears. Comparació amb la resta d'Espanya

La taxa d'IVE a dones de 15 a 44 anys ha estat de 13,7 casos per 1.000. A la sèrie històrica es veu que la taxa, des de l'any 1999, ha augmentat lleugerament i, després d'un augment a l'any 2006, en els tres darrers anys la taxa s'ha mantengut als voltants de 14 casos per 1.000 ([taula 5](#)). Al 2008 ha estat un 13% superior a l'esperat.

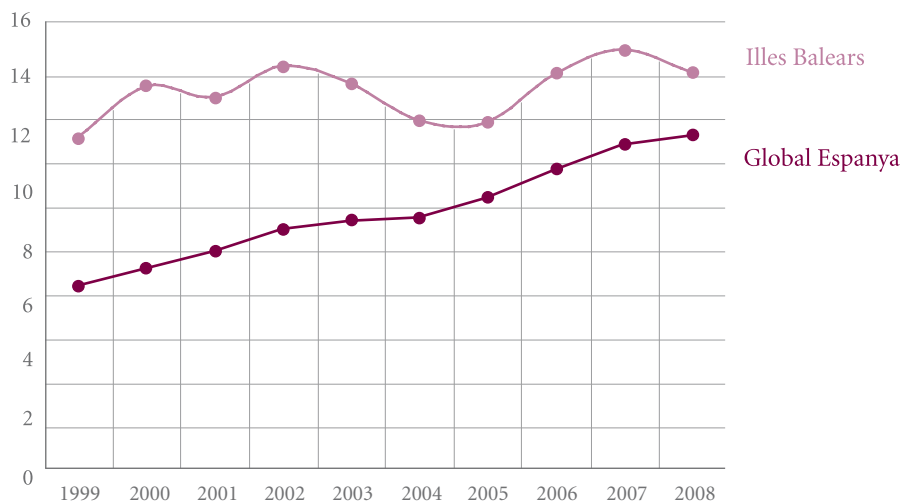
En comparar amb la taxa nacional ([figura 5](#)), es veu que les Illes Balears segueixen per sobre d'aquella. Durant el període 1999-2008, les diferències màximes es varen donar als anys 2000-2002 i actualment es mantenen en torn als punts. En comparar amb la resta de comunitats (dades del MSPS) a l'any 2008 les Illes Balears ocupen el quart lloc darrera Múrcia, Madrid i Catalunya.

FIGURA 5.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.

Comparació entre les taxes nacionals i les de les Illes Balears (Font: MSPS)

Taxes per 1.000 dones de 15 a 44 anys

3. IVE a dones residents a les Illes Balears. Distribució geogràfica

A l'any 2008 la incidència de Mallorca (14,8 per 1.000 dones de 15 a 44 anys) ha estat més alta que a Eivissa-Formentera (9,9) i que a Menorca (8,1). L'elevada taxa de Mallorca és atribuïble, sobretot, a les dones residents a Palma, que suposen el 61% dels casos de Mallorca i 52% de tota la comunitat. La **taula 5** mostra la taxa específica i el nombre absolut de casos per grup d'edat de cada illa i de Palma. El grup de 20 a 24 anys presenta la taxa més alta a Mallorca i a Eivissa-Formentera, mentre que a Menorca la presenta el grup de 25 a 29 anys.

TAULA 5.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Distribució per illa i capital i per grup d'edat Nombre de casos (N), taxa per 1.000 dones de 15 a 44 anys (Tx) i percentatge (%)															
Grup d'edat	Palma			Mallorca			Menorca			Eivissa i Formentera			Illes Balears ¹		
	N	Tx	%	N	Tx	%	N	Tx	%	N	Tx	%	N	Tx	%
< 15 anys	7		0,4	10		0,3	1		0,6	1		0,3	12		0,4
15-19	173	17,4	9,8	317	15,0	11,0	22	9,7	12,9	26	8,4	8,2	365	13,8	10,8
20-24	408	30,5	23,0	662	25,0	23,0	33	11,6	19,3	70	15,5	21,9	766	22,6	22,6
25-29	494	26,5	27,9	747	20,7	25,9	50	12,6	29,2	87	13,4	27,3	890	19,1	26,3
30-34	372	19,3	21,0	612	15,8	21,2	35	8,1	20,5	69	10,2	21,6	720	14,5	21,3
35-39	226	13,0	12,8	383	10,5	13,3	25	6,4	14,6	47	7,8	14,7	457	9,9	13,5
40-44	82	5,3	4,6	135	4,0	4,7	5	1,3	2,9	16	3,0	5,0	157	3,7	4,6
> 44	9		0,5	17		0,6	0		0,0	3		0,9	20		0,6
Total ²	1.771	18,6	100,0	2.883	14,8	100,0	171	8,1	100,0	319	9,8	100,0	3.387	13,7	100,0

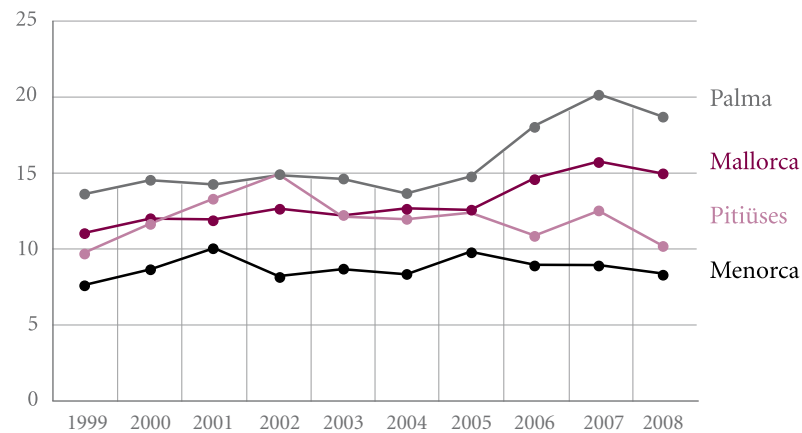
(1) Inclou 14 casos sense informació sobre l'illa de residència de la dona

(2) Taxa: calculada amb les dones de 15 a 44 anys

A la **figura 6** i a la **taula 6** es mostra l'evolució de la incidència a cada illa i a Palma. Fins al 2005 Mallorca i Eivissa presentaven una tendència similar i unes incidències molt semblants, mentre que les taxes de Menorca es mantien més baixes que a les altres illes, per davall els 10 casos per 1.000. Des de l'any 2006 la situació és diferent, ja que a Mallorca hi va haver un augment i de llavors ençà en manté amb taxes més elevades, mentre que segueix pràcticament igual a Menorca i a Eivissa-Formentera. A Palma la tendència és similar a Mallorca i sempre amb una taxa més alta que la global d'aquesta illa. En comparar amb la mediana del quinquenni 2003-2007, l'augment de Mallorca ha estat del 19% i el de Palma del 28%.

FIGURA 6.

Figura 6. IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la taxa d'incidència per illa i capital
Taxes per 1.000 dones de 15 a 44 anys

TAULA 6.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució de la incidència a la comunitat autònoma, per illes i capital.
Nombre de casos (N) i taxa per 1.000 dones de 15 a 44 anys (Tx).
Comparació de 2008 amb el quinquenni anterior.

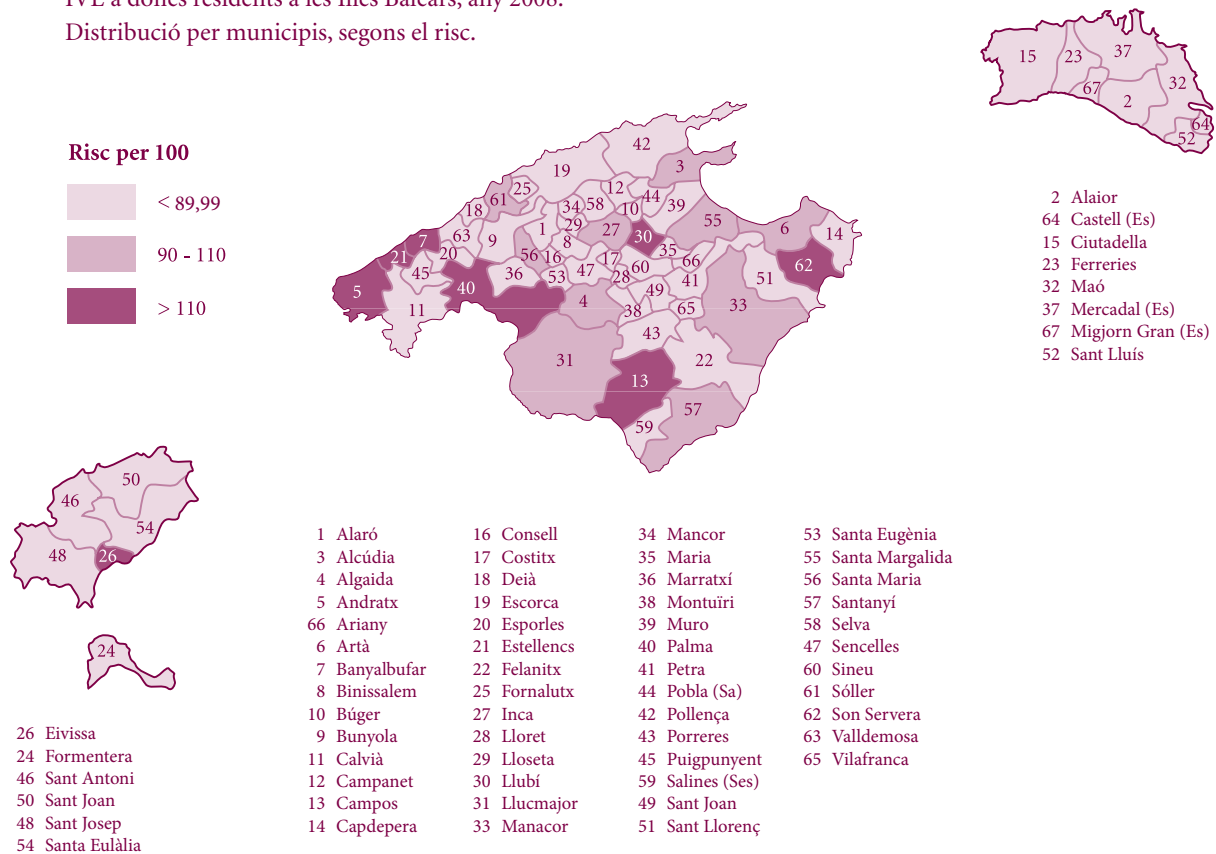
Any	Palma		Mallorca		Menorca		Eivissa i Formentera		No consta	Total	
	N	Tx	N	Tx	N	Tx	N	Tx		N	Tx
1999	1.040	13,4	1.640	10,8	124	7,3	214	9,5	5	1.983	10,4
2000	1.142	14,3	1.852	11,7	144	8,4	268	11,4	3	2.267	11,4
2001	1.177	14,0	1.930	11,7	178	9,9	327	13,1	2	2.437	11,7
2002	1.271	14,6	2.131	12,4	150	7,9	390	14,8	7	2.678	12,3
2003	1.284	14,4	2.113	11,9	163	8,4	333	11,9	3	2.612	11,6
2004	1.196	13,4	2.210	12,4	159	8,0	330	11,7	3	2.702	12,0
2005	1.327	14,5	2.237	12,3	197	9,6	356	12,2	2	2.792	12,1
2006	1.624	18,0	2.658	14,5	178	8,7	314	10,6	5	3.155	13,5
2007	1.850	20,1	2.935	15,6	180	8,7	373	12,3	6	3.494	14,6
2008	1.771	18,6	2.883	14,8	171	8,1	319	9,9	14	3.387	13,7
Observat 2008 /Mediana 2003-2007	1,33		1,29		0,96		0,96		--	1,21	

La distribució per municipi és irregular. A 5 municipis dels 67 de les Illes Balears no hi ha hagut cap IVE notificada i, pel que fa a la resta, la taxa oscil·la entre els 0,9 i els 32,3 casos per 1.000. Hi ha 11 municipis que presenten taxes superiors a la mitjana de les Illes Balears. A 14 casos no hi constava el municipi.

El risc ha resultat un 10% major que la mitjana a 8 municipis (3 dels quals amb significació estadística i que són Palma, Eivissa i Campos), altres 11 han estat dins l'esperat i a la resta ha estat menor (figura 7). En analitzar els 5 anys amb informació (2004-2008), es veu que els únics municipis que es mantenen sempre amb risc alt i estadísticament significatiu són Eivissa i Palma. No obstant això, n'hi ha alguns (Alcúdia, Artà i Campos) que, encara que no sempre amb significació estadística, quasi cada any han presentat el risc i la taxa elevats.

FIGURA 7.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Distribució per municipis, segons el risc.

Pel que fa a la distribució per zona bàsica de salut a Palma, han presentat una taxa més alta que la global de la comunitat 9 zones, les mateixes amb risc un 10% més alt que l'esperat, i 7 d'ells amb significació estadística: Emili Darder, S'Arenal, Son Cladera, Son Gotleu, Santa Catalina, Rafal Nou i Son Pisà. Aquestes 7 zones, a més de la d'Escola Graduada, han presentat taxes o risc alt durant tot el període 2005-2008 (anys amb informació disponible), en moltes ocasions amb significació estadística. Vegeu la **taula 7**.

TAULA 7.

IVE a dones residents a les Illes Balears, anys 2005-2008.
Zones bàsiques de salut de Palma amb taxa o risc elevat.

Zona bàsica de Salut	2005	2006	2007	2008
Emili Darder	Tx, RIE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE
S'Arenal	Tx, RIE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE
Son Cladera	Tx, RIE	Tx, RIE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE
Son Gotleu	Tx, RIE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE
Santa Catalina	Tx	Tx, RIE, SE	Tx, RIE	Tx, RIE, SE
Rafal Nou	---	Tx, RIE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE
Son Pisà	Tx	Tx	Tx	Tx, RIE, SE
Escola Graduada	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE, SE	Tx, RIE

RIE = Risc superior en un 10% a la mitjana Illes Balears
Tx = Taxa superior a la mitjana Illes Balears
SE = Significació estadística (Limit inferior IC95% >110)

4. IVE a dones residents a les Illes Balears. Edat

A l'any 2008 tant la mitjana com la mediana d'edat de les dones era de 28 anys, amb un rang de 12 a 50 anys.

Les **taules 8 i 9** i la **figura 8** mostren les dades d'incidència per grup d'edat. El grup amb incidència més alta és el de 20 a 24 anys, amb una taxa de 22,6 casos per 1.000, seguida del grup de 25 a 29 anys i el de 30 a 34. Els tres grups presenten taxes més elevades que la global.

TAULA 8.

IVE a dones residents a les Illes Balears, anys 1999-2008.
Evolució de la incidència per grups d'edat en nombres absoluts

N	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<15 anys	3	5	15	6	8	9	12	14	21	12
15-19	268	301	326	350	312	340	349	371	417	365
20-24	505	653	687	709	654	650	681	727	820	766
25-29	445	527	577	654	670	678	697	789	945	890
30-34	361	379	415	516	468	509	564	646	689	720
35-39	279	295	282	317	360	359	339	441	431	457
40-44	110	102	125	117	128	146	138	156	157	157
>44	12	5	10	9	12	11	12	11	14	20
Total	1.983	2.267	2.437	2.678	2.612	2.702	2.792	3.155	3.494	3.387
Total 15-44	1.968	2.257	2.412	2.663	2.592	2.682	2.768	3.130	3.459	3.355

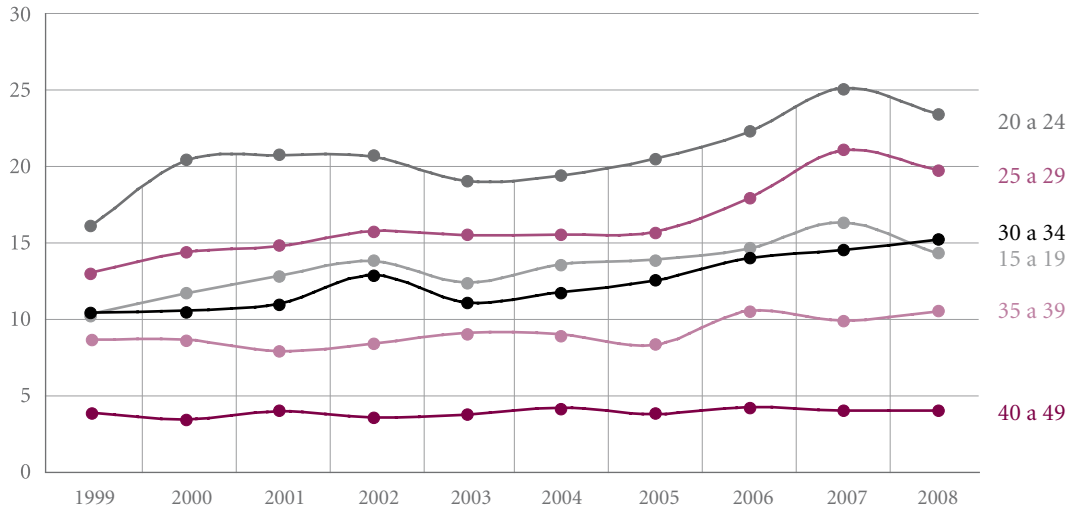
TAULA 9.

IVE a dones residents a les Illes Balears, anys 1999-2008. Evolució de la incidència per grups d'edat i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior. Taxa per 1.000 dones.

Grup d'edat	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Observat 2008/Mediana 2003-2007
15 a 19	10,2	11,5	12,7	13,6	12,2	13,4	13,7	14,5	16,2	13,8	1,00
20 a 24	16,0	20,2	20,6	20,5	18,9	19,2	20,3	22,1	24,9	22,6	1,11
25 a 29	12,9	14,2	14,6	15,6	15,3	15,4	15,6	17,7	20,9	19,1	1,23
30 a 34	10,3	10,4	10,9	12,7	10,9	11,6	12,3	13,8	14,4	14,5	1,17
35 a 39	8,5	8,5	7,8	8,2	9,0	8,9	8,1	10,4	9,7	9,9	1,10
40 a 44	3,7	3,3	3,8	3,4	3,6	4,0	3,6	4,1	3,8	3,7	0,96
15-44 anys	10,3	11,3	11,6	12,2	11,5	12,0	12,1	13,5	14,6	13,7	1,13

FIGURA 8.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Taxa específica per grup d'edat. Taxes per 1.000

Pel que fa a l'evolució des del 1999, l'augment de la incidència és diferent entre grups d'edat. En comparar amb el quinquenni anterior (2003-2007), es veu que el grup amb major augment és el de 25 a 29 anys (23%), seguit del 30 a 34 (17%).

5. IVE a dones residents a les Illes Balears.

Característiques socioeconòmiques

La meitat de les dones sotmeses a una IVE a l'any 2008 conviu en parella (53,9%) i la majoria (68,1%) són fadrines ([taula 10](#)). Pel que fa a l'evolució, el percentatge de dones que conviuen en parella ha anat augmentant des del principi del període i al 2008 és pràcticament igual que la mediana dels 5 anys anteriors. El percentatge de dones fadrines s'ha mantengut molt estable entorn del 65%.

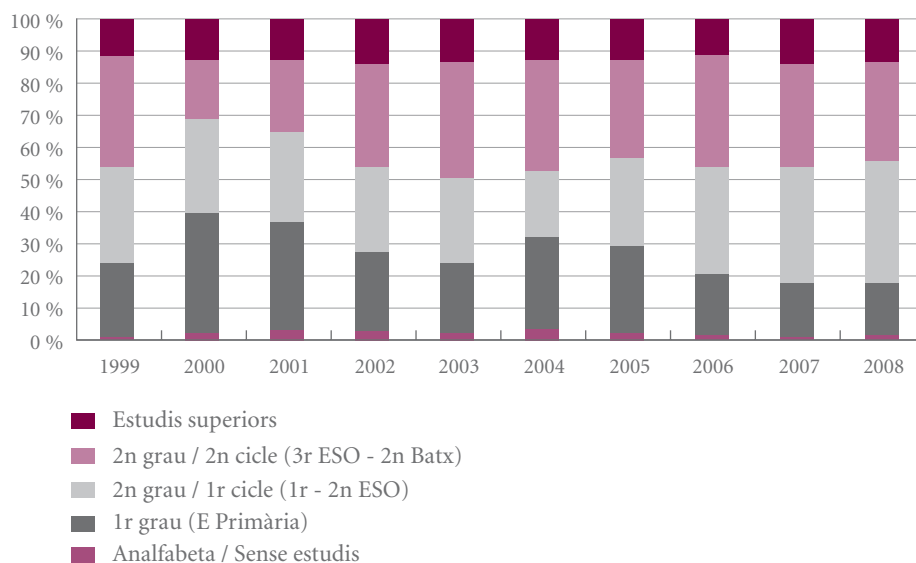
TAULA 10.

IVE a dones residents a les Illes Balears. Estat civil i convivència en parella, any 2008 i comparació amb el quinquenni anterior.				
Estat civil	Total	Percentatge	Observat 2008 /Mediana 2003-2007	Conviu en parella
Fadrina	2.306	68,1%	1,02	973
Casada	821	24,2%	1,00	807
Viuda	13	0,4%	1,03	6
Divorciada	84	2,5%	0,97	21
Separada	163	4,8%	0,74	19
Total	3.387	100,0%	1,02	1.826
Percentatge convivència				53,9%
Observat 2008/Mediana 2003-2007				1,06

Pel que fa al nivell d'estudis, a l'any 2008 ([taula 11](#)) un poc més de la meitat de les dones ha arribat, com a màxim, al 2n grau/1r cicle (2n d'ESO; 13-14 anys d'edat). La [figura 9](#) mostra l'evolució d'aquesta variable. L'educació de primer grau mostra una tendència al descens i en el 2008 una disminució del 26% respecte de 2003-2007; la de 2n grau/1r cicle va davallar fins a l'any 2004 i a partir del 2005 ha anat pujant (al 2008 va augmentar un 36% respecte de 2003-2007) i a la de 2n grau/2n cicle s'hi veuen oscil·lacions importants i un 11% menys al 2008 respecte a 2003-2007. La categoria d'estudis superiors es manté estable.

FIGURA 9.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.
Evolució del nivell d'estudis, en percentatges.

TAULA 11.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Nivell d'instrucció. Nombre absolut d'IVE (N), percentatge (%) i comparació amb el quinquenni 2003-2007			
	N	%	Observat 2008 /Mediana 2003-2007
Sense estudis	55	1,6	0,69
1er grau (4rt. Educació Primària)	550	16,2	0,74
2on grau / 1er cicle (2on ESO)	1.281	37,8	1,36
2on grau/ 2on cicle (2on Batxillerat)	1.055	31,1	0,91
Estudis superiors	444	13,1	1,02
No classificables/No consta	2	0,1	1,54
Total	3.387	100,0	

NOTA: La informació correspon al màxim d'estudis completats o, en el cas de les estudiants, al cicle al qual estan al moment de la IVE.

Quant a la situació laboral i econòmica (taules 12, 13 i 14), a l'any 2008 el 75,9% tenia ingressos propis i el 74,3% treball remunerat; ambdós percentatges pràcticament igual que en el quinquenni anterior. Tant les dones amb ingressos propis com les que tenen treball remunerat han presentat percentatges molt estables, tot i que amb un lleuger augment en els darrers anys. Les dones en atur han suposat el 10% del total, cosa que, si bé suposa un augment respecte del 2007, és un 14% menor al quinquenni 2003-2007. Només el 6,8% consta com estudiant, xifra molt estable al llarg del període. Cal destacar que del grup de 15 a 19 anys estan classificades com a estudiants el 44,7%, un 9% més que al quinquenni anterior, tot i que cal dir que és un percentatge amb oscil·lacions importants al llarg del període. En el grup de 20 a 24 hi ha un 6,1% d'estudiants, percentatge similar

al quinquenni anterior però més baix que al principi del període 1999-2008, quan voltava el 10%. Les dones amb treball domèstic no remunerat (6,6%) han anat disminuint al llarg del període, amb un 14% menys que al quinquenni anterior.

TAULA 12.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Situació laboral i econòmica de la dona					
Situació laboral de la dona	Nre. casos	%	Ingressos econòmics propis		
			Si	No	No consta
Treballa	2.517	74,3	2.517	0	0
Estudia	231	6,8	9	222	0
Atur o cerca la primera feina	338	10,0	20	315	3
Treball domèstic no remunerat	224	6,6	15	209	0
Altres o no consta	10	2,3	10	66	1
Total	3.387	100,0	2.571	812	4
Percentatge de dones amb ingressos propis			75,9	24,0	0,1
Observat 2008/Mediana 2003-2007			1,03	0,92	

TAULA 13.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució de la situació laboral, en nombres absoluts										
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Treballa	1.406	1.587	1.692	1.831	1.814	1.838	2.009	2.350	2.607	2.517
Estudia	164	191	210	195	184	206	188	219	259	231
Atur o cerca la primera feina	224	212	216	332	327	395	324	248	270	338
Treball domèstic no remunerat	167	260	301	297	261	236	209	266	292	224
Altres o no consta	188	277	319	320	287	263	271	338	358	77
Treballa	1.983	2.267	2.437	2.678	2.612	2.702	2.792	3.155	3.494	3.387

TAULA 14.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució de la situació laboral, en percentatge i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior.											
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Observat 2008 /Mediana 2003-2007
Treballadores en actiu	70,9	70,0	69,4	68,4	69,4	68,0	72,0	74,5	74,6	74,3	1,03
Estudiants	8,3	8,4	8,6	7,3	7,0	7,6	6,7	6,9	7,4	6,8	0,97
Aturades	11,3	9,4	8,9	12,4	12,5	14,6	11,6	7,9	7,7	10,0	0,86
Treball domèstic no remunerat	8,4	11,5	12,4	11,1	10,0	8,7	7,5	8,4	8,4	6,6	0,78
Altres i No consta	1,1	0,7	0,7	0,9	1,0	1,0	2,2	2,3	1,9	2,3	1,20

Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs 1999-2008

El 26,4% de les dones no tenia un sustentador principal. Aquest percentatge ha anat augmentant al llarg del període 1999-2008 i, en comparar amb els anys 2003-2007, al 2008 ha estat un 89% més alt que l'esperat. Vegeu les **taules 15 i 16**.

TAULA 15.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució de la presència d'un sustentador principal de la dona, en nombres absoluts.										
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
No hi ha sustentador principal	374	309	213	377	345	286	389	734	1.009	894
Patrona o professional, contracta personal	141	13	13	22	25	18	13	20	21	20
Patrona o prof., no contracta personal	43	43	32	28	34	28	18	33	18	36
Assalariada	1.306	1.722	2.068	2.203	2.122	2.297	2.252	2.129	2.169	2.186
Pensionista	4	3	4	1	7	5	1	6	2	2
Estudiant	5	15	14	10	13	4	34	9	1	1
Aturada	32	54	45	28	46	43	20	18	21	41
Mestressa de casa	0	5	2	1	0	1	1	0	1	4
Altres	12	6	8	0	5	7	21	144	211	174
NC	66	97	38	8	15	13	43	62	41	29
Total	1.983	2.267	2.437	2.678	2.612	2.702	2.792	3.155	3.494	3.387

TAULA 16.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Evolució de la presència d'un sustentador principal de la dona, en percentatge, i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior.											
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Observat 2008 /Mediana 2003-2007
No hi ha sustentador principal	18,9	13,6	8,7	14,1	13,2	10,6	13,9	23,3	28,9	26,4	1,89
Patrona o professional, contracta personal	7,1	0,6	0,5	0,8	1,0	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	0,93
Patrona o prof., no contracta personal	2,2	1,9	1,3	1,0	1,3	1,0	0,6	1,0	0,5	1,1	1,03
Assalariada	65,9	76,0	84,9	82,3	81,2	85,0	80,7	67,5	62,1	64,5	0,80
Pensionista	0,2	0,1	0,2	0,0	0,3	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1	0,32
Estudiant	0,3	0,7	0,6	0,4	0,5	0,1	1,2	0,3	0,0	0,0	0,10
Aturada	1,6	2,4	1,8	1,0	1,8	1,6	0,7	0,6	0,6	1,2	1,69
Treball domèstic no remunerat	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	4,13
Altres	0,6	0,3	0,3	0,0	0,2	0,3	0,8	4,6	6,0	5,1	6,83
NC	3,3	4,3	1,6	0,3	0,6	0,5	1,5	2,0	1,2	0,9	0,73

6. IVE a dones residents a les Illes Balears. Antecedents relacionats amb la reproducció

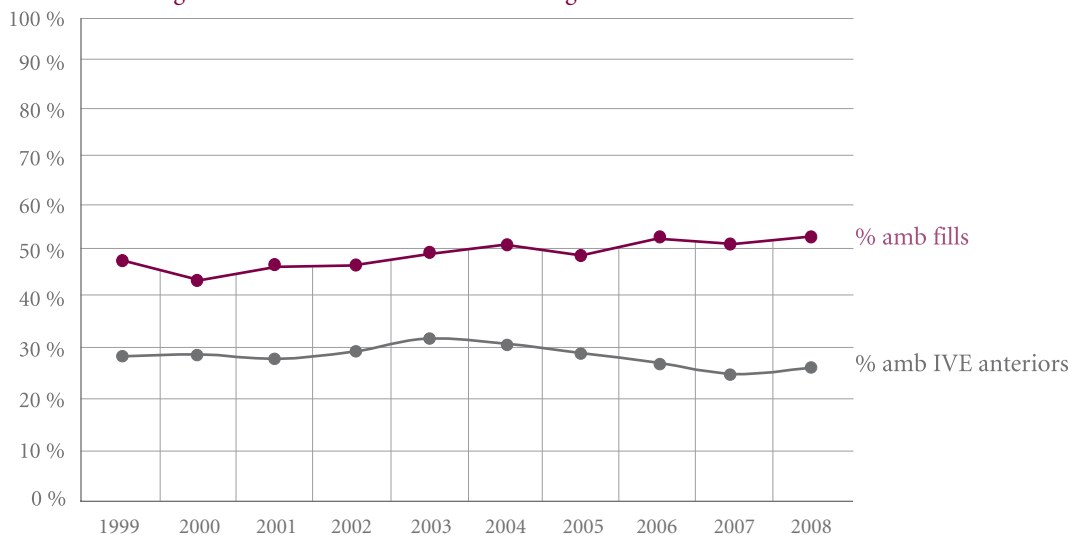
A l'any 2008 quasi la meitat de les dones (1.811; 51,6%) tenien fills i la majoria d'aquestes (85,3%) en tenien un o dos. En el 29,7% dels casos, el darrer part havia tengut lloc al mateix 2008 o als dos anys anteriors, semblant al període anterior. El 24,4% (828) de les dones sotmeses a una IVE a l'any 2008 s'havien sotmès anteriorment a algun avortament (el 23,1% d'aquestes, a més d'una IVE). El 55,1% de les dones amb IVE anteriors s'hi havien sotmès al mateix 2008 o en els dos anteriors, percentatge un 23% més alt que el del període 2003-2007.

En comparar l'any 2008 amb el quinquenni anterior, el percentatge de dones amb fills va ser molt similar, mentre que el de dones amb avortaments anteriors havia augmentat lleugerament (13%). Vegeu la [figura 10](#).

FIGURA 10.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.

Percentatge de dones amb fills i de dones amb alguna IVE anterior

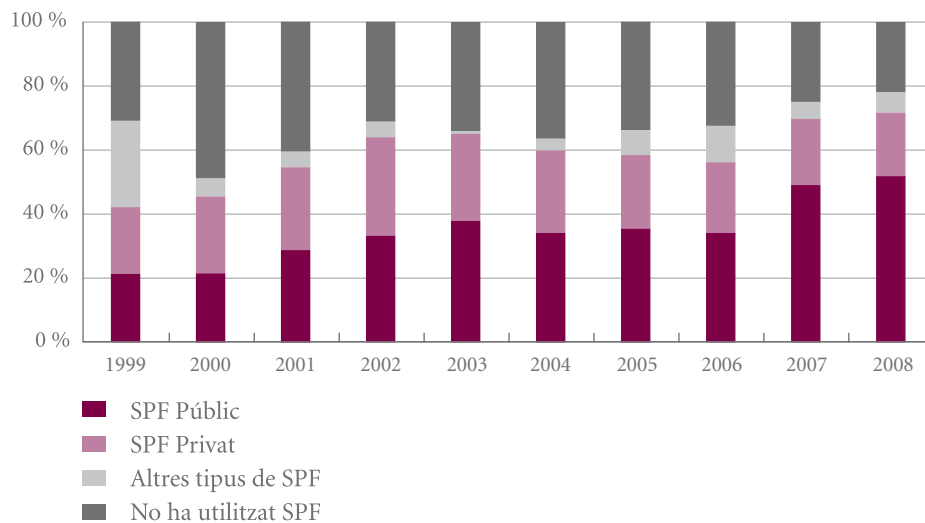

El 78,9% de les dones, a l'any 2008, havien utilitzat algun tipus de servei de planificació familiar (SPF) en els dos anys anteriors a la IVE, i la majoria d'aquestes dones (66,1%) havien acudit a centres públics. Al llarg del període 1999-2008 el percentatge de dones que han utilitzat SPF ha experimentat oscil·lacions entre el mínim, 51,8% al 2000, i el màxim, 78,9% al 2008. Aquest darrer any, i respecte del quinquenni anterior, han augmentat tant la utilització de SPF en general (18%) com la de SPF públics en particular (21%). A la **figura 11** es veu l'evolució d'aquesta variable.

FIGURA 11.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008.

Utilització de serveis de planificació familiar (SPF) en els dos anys anteriors a la IVE i tipus de servei utilitzat.

7. IVE a dones residents a les Illes Balears.

Dades relacionades amb la interrupció de l'embaràs

A l'any 2008, el 43,2% de dones (1.464) s'ha informat de la possibilitat de la IVE a àmbits no sanitaris. Aquesta forma d'informar-se'n és molt freqüent al llarg de tot el període 1999-2008 i globalment suposa el 47,8% de les IVE. Vegeu la [taula 17](#).

TAULA 17.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 1999-2008. Lloc on ha estat informada de la possibilitat de la IVE; evolució i comparació del l'any 2008 amb el quinquenni anterior, en percentatges.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Observat 2008 /Mediana 2003-2007
Centre sanitari públic	38,6	18,6	25,3	27,6	36,2	32,4	33,3	30,9	37,7	40,5	1,45
Centre sanitari privat	19,2	21,0	21,3	24,0	20,6	21,2	17,8	18,7	15,9	16,3	0,99
Altres	42,1	60,3	53,4	48,4	43,1	46,4	48,9	50,4	46,3	43,2	1,07
No consta	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-

El 75% de les dones estaven entre les setmanes de gestació 4 i 8 i el rang és de 4 a 24, amb una mitjana de 8,4 setmanes i una moda de 7, molt estable durant tot el període. El 91,7% de les IVE es feren dins les 12 primeres setmanes de gestació. Hi ha diferències entre centres pel que fa a la setmana de realització de la IVE: les més avançades són les realitzades a centres públics de les Illes Balears, amb una mitjana de 16,4 setmanes, seguida de les fetes a altres comunitats (d'aquestes no hi ha informació sobre el tipus de centre), amb una mitjana de 11,3 setmanes i, finalment, les dels centres privats de les Illes Balears, amb 7,6 setmanes de mitjana. Vegeu la [taula 18](#).

TAULA 18

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Setmanes de gestació segons el lloc de realització de la IVE.					
	Illes Balears			Altres CCAA(1)	Total IVE
	C. Públics	C. Privats	Total		
Nombre absolut d'IVE	139	2.809	2.948	439	3.387
Mitjana	16,4	7,6	8	11,3	8,4
Moda	20	7	7	7	7
Desv. típica.	4,62	1,7	2,69	4,38	3,16
Mínim	6	4	4	4	4
Màxim	22	12	22	24	24
Percentil 25	12	6	6	7,00	6,00
Percentil 50	18	7	7	11	8,00
Percentil 75	20	9	9	15	9,00
Fins 12 setmanes (Nbr. absolut i percentatge)	35 (25,2%)	2.809 (100%)	2.844 (96,5%)	262 (59,7%)	3.106 (91,7%)

(1) No consta la informació sobre el tipus de centre

El motiu més freqüent d'avortament és el perill per a la salut física o psíquica de la mare, 3.281 casos que corresponen al 96,9% de les IVE, percentatge que durant tot el període 1999-2008 ha estat entre el 96% i el 98%. Pel que fa a la causa de la IVE, en el cas del motiu matern la causa no s'especifica en el 95,6% dels casos, i de la resta el més freqüent són els trastorns psiquiàtrics. Quan el motiu és fetal (103 casos), la causa més freqüent és la cromosomopatia. En alguns casos les causes són múltiples: al 2008 s'han notificat 2 casos de motiu matern amb més d'una causa i 4 casos de motiu fetal amb més d'una causa. En dos casos el motiu era matern i fetal. A les **taules 19 i 20** es mostren les causes de l'any 2008.

TAULA 19.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Causes maternes de la IVE: presumpció que l'embaràs constituirà un perill per a la salut de la mare (N = 3.281)		
	N ¹	%
Causas orgàniques	24	0,7%
Malalties psiquiàtriques i addicions a drogues	122	3,7%
No consta causa	3.136	95,5%
Tractaments i procediments	1	<0,1%

(1) Hi ha 2 casos amb més d'una causa

TAULA 20.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008. Causes fetals de la IVE: presumpció que l'embaràs constituirà un perill per a la salut del fill (N = 103)		
	N ¹	%
Causas maternes que poden afectar el fètus (malalties, procediments diagnòstics, tractaments)	3	2,8%
Cromosomopaties	38	35,5%
Malformacions cardiovasculars	16	15,0 %
Malformacions del sistema nerviós	15	14,0%
Malformacions musculoesquelètiques	10	9,4%
Altres causes o no especificat	25	23,4%

(1) Hi ha 4 casos amb més d'una causa

8. IVE a dones residents a les Illes Balears.

Característiques de les dones d'origen estranger residents a les Illes Balears.

Durant l'any 2008, les IVE a dones nascudes a l'estranger residents a les Balears varen ser 1.596, el 47,1% del total. La [taula 21](#) i la [figura 12](#) mostren l'evolució anual d'aquesta variable.

TAULA 21.

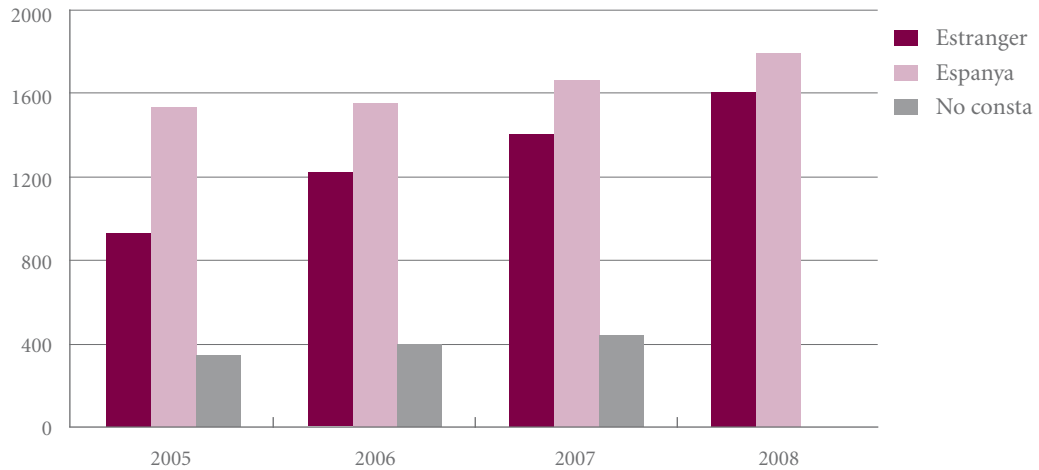
IVE a dones residents a les Illes Balears, 2005-2008. Lloc de naixement de les dones: evolució 2005-2008 i comparació del l'any 2008 amb el trienni anterior, en percentatges¹.

Any	Nascudes a Espanya		Nascudes a l'estranger		No consta		Total
	N	%	N	%	N	%	N
2005	1.526	54,7	925	33,1	341	12,2	2.792
2006	1.545	49,0	1.216	38,5	394	12,5	3.155
2007	1.658	47,5	1.400	40,1	436	12,5	3.494
2008	1.789	52,8	1.596	47,1	2	0,1	3.387
Observat 2008 /Mediana 2005-2007	1,16		1,31		--	--	1,07

(1) El lloc de naixement consta a les IVE realitzades a les Illes Balears des de l'any 2005 i al total nacional des de l'any 2008.

FIGURA 12.

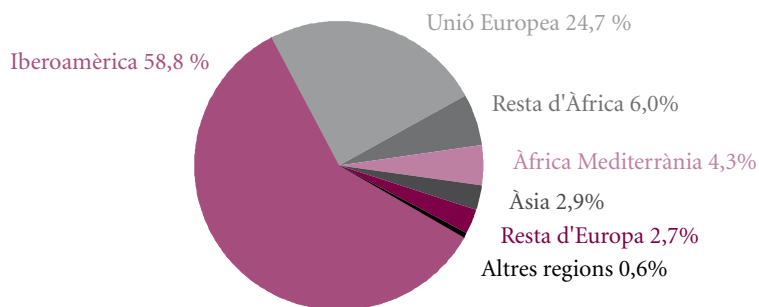
IVE a dones residents a les Illes Balears, 2005-2008.
Evolució segons el lloc de naixement de les dones

Tal com mostra la **figura 13**, la regió de procedència més freqüent ha estat Iberoamèrica, amb el 58,8% dels casos, seguida de la Unió Europea (24,7%). Hi ha registrats 73 països de procedència de les dones, a 5 dels quals (Bolívia, Equador, Argentina, Romania i Colòmbia) s’hi acumulen la meitat dels casos (vegeu la **taula 22**). No obstant això, en calcular les taxes específiques per país de naixement l’ordre canvia: Bolívia segueix en primer lloc, i després hi van Nigèria, Paraguai, Senegal, República Dominicana i Equador. En canvi, Romania, Colòmbia i Argentina presenten taxes més baixes que la mitjana de les dones estrangeres, que és de 27,6 per 1.000. Aquesta situació és similar en els anys precedents.

FIGURA 13.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Regió de procedència de les dones nascudes a l’estranger.

Nota: es coneix la procedència a les IVE realitzades a les Illes Balears

TAULA 22.

IVE a residents a les Illes Balears, any 2008.

Països de naixement de les dones nascudes a l'estranger.

País	N	%
Bolívia	314	19,7
Equador	180	11,3
Argentina	109	6,8
Romania	96	6,0
Colòmbia	90	5,6
Nigèria	63	3,9
Marroc	62	3,9
Regne Unit	56	3,5
Alemanya	55	3,4
Bulgària	54	3,4
Brasil	50	3,1
Paraguai	50	3,1
Itàlia	38	2,4
Cuba	30	1,9
República Dominicana	30	1,9
França	26	1,6
Perú	25	1,6
Uruguai	24	1,5
Xina	24	1,5
Senegal	17	1,1
Polònia	16	1,0
Xile	16	1,0
Rússia	14	0,9
Ucraïna	13	0,8
Filipines	11	0,7
Veneçuela	11	0,7
Altres (47 països) ¹	122	7,6
Total	1.596	100

(1) Agrupa els països amb menys de 10 casos.

A la **taula 23** es presenten les principals característiques de les dones nascudes a l'estranger.

TAULA 23.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.

Principals característiques de les dones nascudes a l'estranger (N = 1.596)

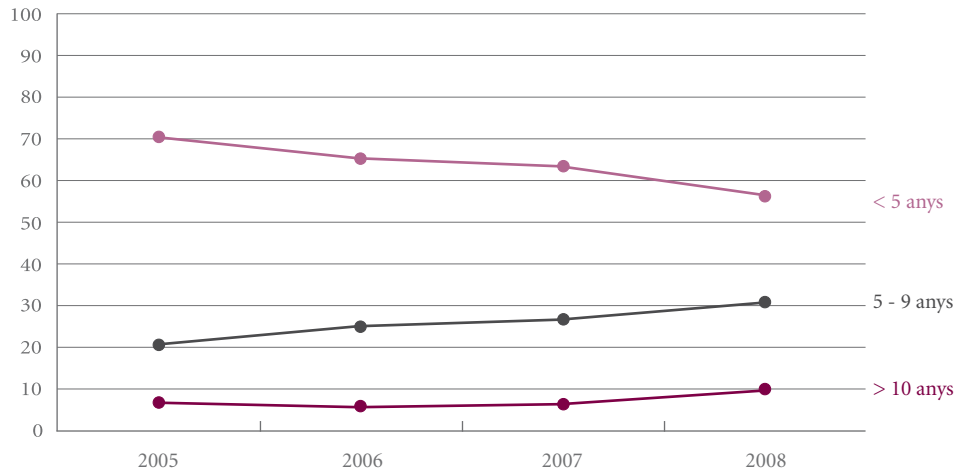
	Nre. absolut	%
Procedència: Iberoamèrica	939	58,8
Residència a Espanya: menys de 5 anys	905	56,7
Ingressos propis	1.256	78,8
Treballa o cerca feina	1.375	86,2
Conviu amb una parella	912	57,1
Hi ha sustentador principal	1.142	73,9
És fadrina	1.025	64,2
Té fills	969	60,7
Ja s'havia sotmès a alguna IVE	419	26,3
Ha utilitzat serveis planificació familiar en els darrers 2 anys	1.283	80,4
Motiu de la IVE: risc per a la salut materna	1.563	97,9
Informada per vies no sanitàries	717	44,9
	Mitjana	Desviació típica
Temps de residència a Espanya, en anys	4,7	3,98
Edat mitjana (anys)	28,2	6,33
Edat gestacional mitjana, en setmanes	8,4	3,05

El temps mitjà de residència a Espanya era de 4,7 anys (DE 3,98). Les dones procedents de països de l'Àfrica mediterrània presenten una mitjana d'anys d'estada a Espanya superior al global (5,7 anys, DT 4,8). El 56,7% havia arribat a Espanya en els darrers 4 anys, tal com mostra la **figura 14**, percentatge que ha anat davallant des de que es recull la informació (70,9% a 2005). Hi ha diferències en l'any d'arribada a Espanya; pel que fa a les nacionalitats que presenten les taxes més altes: les dones de Bolívia i Paraguai varen arribar majoritàriament en els anys 2006-2007 (respectivament, 51,4% i 58%), les de Nigèria a 2004-2005 (39,7%), les de Senegal, el 29,4% en cadascun dels períodes 2004-2005 i 2006-2007 i les de la República Dominicana i Equador abans de l'any 2002 (34,5% i 42%).

FIGURA 14.

IVE a dones residents a les Illes Balears, anys 2005-2008.

Evolució del temps de residència a Espanya, en percentatges, de les dones d'origen estranger.

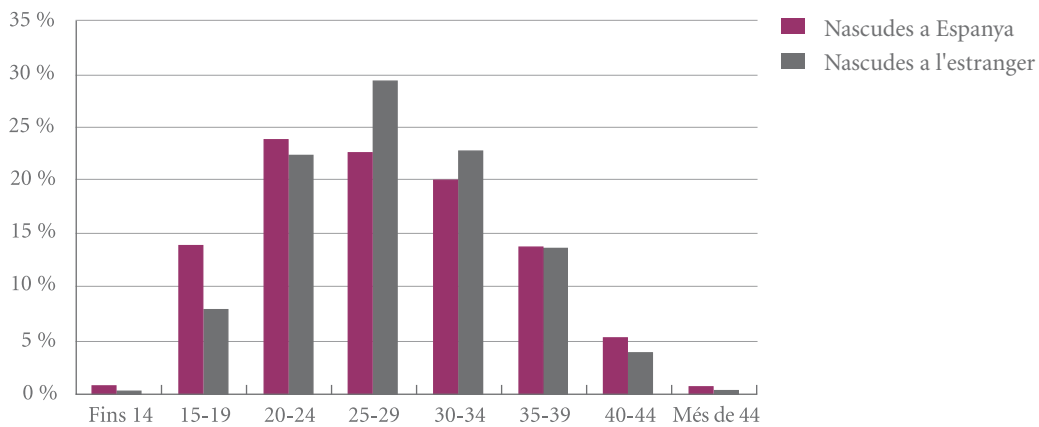

L'edat mitjana era de 28,2 anys. La distribució per grups d'edat es mostra a la figura 15.

FIGURA 15.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.

Distribució per lloc de naixement de les dones i grup d'edat

El 78,8% tenia ingressos econòmics i, pel que fa a la situació laboral, el 86,2% eren treballadores en actiu. El 73,9% va manifestar tenir sustentador principal i a la majoria de casos aquest era un treballador assalariat. El 57,1% de les dones vivia en parella i l'estat civil més freqüent era el de fadrina (64,2%); la distribució es mostra a la **figura 16**. El nivell d'instrucció més freqüent era el de 2n grau 1r cicle (5è Educació Primària - 2n d'ESO), amb el 19,45% de les dones; vegeu la **figura 17**.

FIGURA 16.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.

Distribució per lloc de naixement de les dones i estat civil

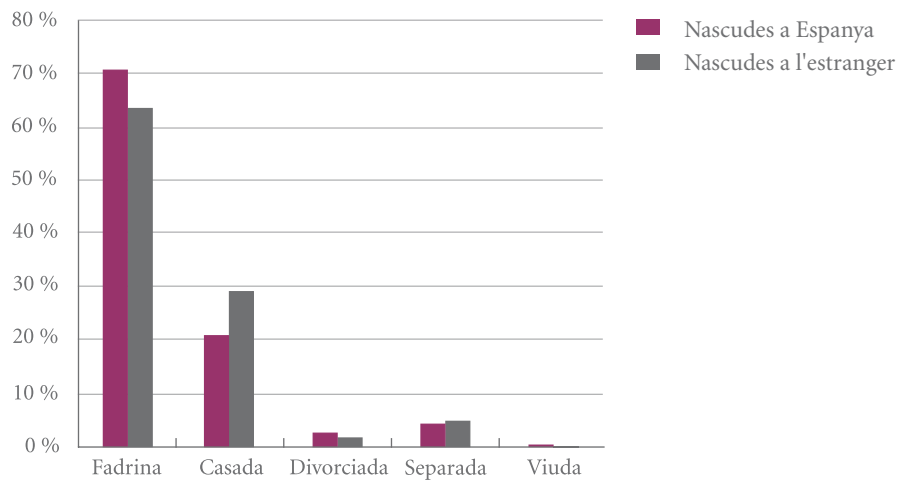
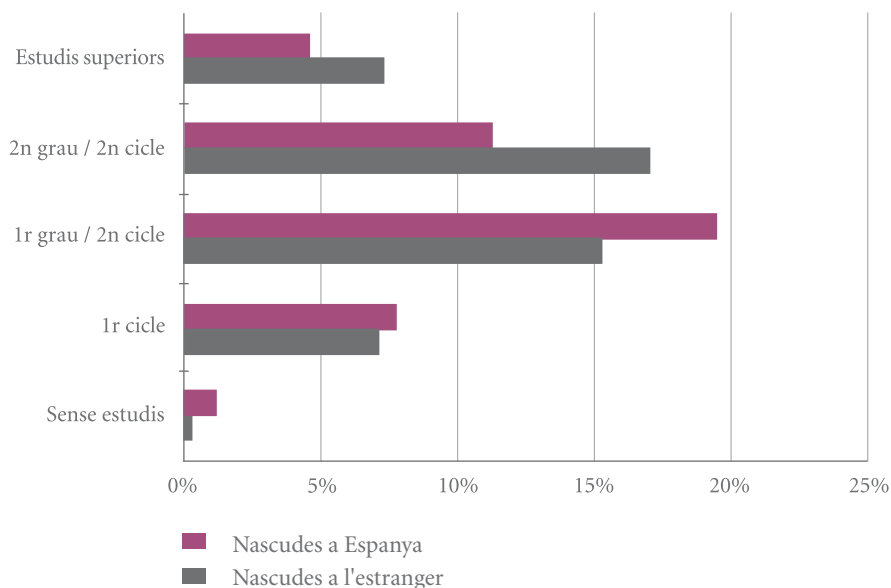

FIGURA 17.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.

Distribució per lloc de naixement de les dones i nivell d'instrucció.

El 60,7% ja tenia fills, i el 26,3% s'havia sotmès abans a alguna IVE. Havien utilitzat SPF en els 2 anys anteriors a la IVE 1.285 dones (80,4%) i d'aquestes, la majoria havia acudit a centres públics.

El 44,9% s'havia informat de la possibilitat de la IVE per vies no sanitàries. De la resta, el 74,3% ho havia fet a centres públics. El motiu de la IVE era matern en el 97,9% dels casos. La mitjana de setmanes de gestació era de 8,4 (DE 3,05).

S'han observat diferències entre les dones nascudes a Espanya i les nascudes a l'estranger. A la **taula 24** es presenten les més importants (diferències amb significació estadística, $p > 0,05$). Les dones nascudes a l'estranger han anat a centres fora de les Illes Balears amb menys freqüència que les nascudes a Espanya per a la realització de la IVE. Pel que fa a l'edat, el percentatge de dones estrangeres ha estat major en el grup de 25 a 29 anys i menor en el de menors de 20 anys. Entre les nascudes a l'estranger hi havia menys fadrines i més casades i vivien en parella amb més freqüència; el percentatge d'estudiants era menor i el de treballadores en actiu més gran, i amb major freqüència comptaven amb ingressos propis; presentaven un major percentatge amb nivell d'instrucció de 2n cicle/1r grau i el grups de nivell d'instrucció de 2n cicle-2n grau i amb estudis superiors era menor; tenien fills amb major freqüència i també amb major freqüència declaraven que s'havien sotmès abans a alguna IVE.

TAULA 24.

IVE a dones residents a les Illes Balears, any 2008.
Diferències entre les dones nascudes a Espanya i a l'estranger* ($p < 0,05$).

	Lloc de naixement				Diferència de percentatges (Nascudes Espanya- Estranger)
	Espanya		Estranger		
	N	%	N	%	
IVE realitzada a les Illes Balears	1.504	84,1	1.442	90,4	-6,3
Grup d'edat					
< 20 anys	250	14	127	7,9	6,1
25-29 anys	413	23,1	476	29,8	-6,7
Estat civil					
Fadrina	1.279	71,5	1.025	64,2	7,3
Casada	366	20,5	455	28,5	-8
Viure en parella	914	51,1	912	57,1	-6
Situació laboral					
Treballadora en actiu	1.283	71,7	1.232	77,2	-6,5
Estudiant	164	9,2	67	4,2	5
Ingressos econòmics propis	1.313	73,4	1.256	78,9	-5,3
Nivell d'instrucció					
Estudis 2n cicle/1r grau (1r-2n ESO)	579	32,4	701	43,9	-11,5
Estudis 2n cicle/2n grau /3r ESO-2n Batx.)	649	36,3	406	25,4	10,9
Estudis superiors	279	15,6	166	10,4	5,2
Tenir fills	842	47,1	969	60,7	-13,6
Algun avortament anterior	409	22,9	419	26,3	-3,4

(*) Nombre de casos amb país de naixement conegut: 3.385

9. IVE a dones residents a les Illes Balears.

Diferències entre les dones que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears i les que s'hi sotmeten a centres d'altres comunitats autònomes.

La principal diferència entre aquests dos grups és l'illa de residència: el 90% de les dones que se sotmeten a una IVE a centres de la comunitat autònoma són residents a Mallorca, mentre que només ho és el 44,7% de les que se sotmeten a la intervenció a altres comunitats. Pel que fa a la resta de variables, a la [taula 25](#) es mostren les que presenten alguna diferència estadísticament significativa. No s'han vist diferències en l'edat mitjana ni en la distribució per grups d'edat. Les que al 2008 han anat a centres d'altres comunitats. eren amb major freqüència fadrines; el nivell d'instrucció era més baix (amb més freqüència de 2n cicle-1r grau i amb menys de 2n. cicle 2n grau); hi havia un percentatge més alt que treballava a casa sense remunerar o que era estudiant i més baix amb treball remunerat o que cercava feina; havien utilitzat menys els serveis de planificació familiar; eren amb més freqüència nascudes a Espanya; tenien amb menys freqüència fills i amb més freqüència avortaments anteriors; s'havien informat de la possibilitat de la IVE a centres sanitaris privats i menys per vies no sanitàries; finalment, la mitjana de setmanes de gestació era més alt.

TAULA 25.

IVE a dones residents a les Illes Balears, 2008. Diferències entre les dones que se sotmeten a la IVE a centres de les Illes Balears i les que s'hi sotmeten a centres d'altres comunitats autònomes ($p < 0,05$).

	Illes Balears	Altres comunitats autònomes	Illes Balears-Altres CCAA
	Nre. absolut (%)	Nre. absolut (%)	Diferència de percentatges
Resident a l'illa de Mallorca	2.679 (90,9)	204 (46,5)	44,4
Estat civil:			
Fadrina	1950 (66,1)	356 (81,1)	-15
Casada	766 (26)	55 (12,5)	13,5
Nivell d'instrucció			
Estudis 2n cicle/1r grau (1r-2n ESO)	1.066 (36,2)	215 (49)	12,8
Estudis 2n cicle/2n grau /3r ESO-2n Batx.)	954 (32,4)	101 (23)	9,4
Situació laboral:			
Treball remunerat o cerca feina	2.517 (85,4)	338 (77)	8,4
Treball domèstic no remunerat o estudiant	360 (12,2)	95 (21,6)	-9,4
Hi ha sustentador principal	2.095 (71,1)	369 (84,1)	-13
Havia utilitzat serveis de planificació familiar	2.384 (80,9)	289 (65,8)	-15
Nascuda a Espanya	1.504 (51)	285 (64,9)	-13,9
Té algun fill	1.612 (54,7)	199 (45,3)	9,4
Ja s'havia sotmès a alguna IVE	670 (22,7)	158 (36)	-13,3
Informada possibilitat IVE:			
Centre sanitari privat	436 (14,8)	115 (26,2)	-11,4
Via no sanitària	1.333 (45,2)	131 (29,8)	15,4
	Mitjana (DE)	Mitjana (DE)	Diferència de mitjanes
Setmanes gestació	8 (2,7)	11,3 (4,4)	-3,3

Conclusions

La incidència de l'avortament voluntari a les Illes Balears durant el període 1999-2008 ha seguit una tendència lleugerament ascendent, amb una certa estabilització en els darrers anys. No obstant l'augment, la taxa cada vegada s'acosta més a la global espanyola, que ha presentat una ascensió molt més acusada. Les IVE no es distribueixen homogèniament, sinó que hi ha alguns municipis –bàsicament la ciutat de Palma i la vila d'Eivissa- amb taxes elevades de forma consistent al llarg del temps, de la mateixa manera que, dins Palma, la distribució per zones bàsiques de salut és heterogènia i en algunes s'ha observat també una incidència més alta que la mitjana de forma sostinguda. D'altra banda, el major nombre d'IVE dels anys 2006 a 2008 respecte als anteriors es pot atribuir quasi exclusivament a la ciutat de Palma.

Pel que fa a les característiques sociodemogràfiques, destaquen l'augment del nivell d'instrucció corresponent al 2n. curs de la ESO a costa dels nivells inferiors, així com la menor proporció de dones que s'ocupen de tasques domèstiques no remunerades i la disminució de les que manifesten tenir la figura d'un sustentador principal. També han augmentat lleugerament les dones amb fills, possiblement a causa del pes de les dones immigrants, que tenen fills amb major freqüència que les espanyoles. S'ha vist un canvi en els serveis sanitaris utilitzats, a favor dels públics, tant per planificació com per informació de la IVE. Una altra dada a tenir en compte es l'elevada proporció de dones que s'informen de la possibilitat de la IVE fora de les institucions sanitàries. Quasi la meitat de dones que avorten són dones nascudes a l'estranger, amb un augment poc valorable per la quantitat de casos dels quals no es tenia la informació en els anys passats. Aquestes dones procedeixen majoritàriament de països sud-americans, cosa que només en part es correspon al pes demogràfic de la immigració d'aquests països i que segurament es relaciona amb altres factors socioculturals, ja que la població immigrada és una població heterogènia, amb diferències importants entre uns i altres grups. En aquest punt s'ha de senyalar una limitació, ja que és possible que les poblacions proporcionades pel padró municipal no siguin les reals, a causa de factors com pugui ser l'estància il·legal a Espanya o dobles empadronaments per canvis de domicili, i això pot dur a biaixos en l'estimació de les taxes que, a més, probablement no tinguin el mateix pes i ni tan sols en el mateix sentit –sobre o infraestimació de la taxa- per a totes les nacionalitats. Un gran part de les dones eren immigrants recents, cosa que podria estar condicionada, per una part, amb la major vulnerabilitat de l'immigrant recent (probable manca d'estabilitat laboral, de xarxes socials i familiars de suport, desconeixement del funcionament del sistema sanitari...) i, per altra, per què la major part de la immigració econòmica a Espanya és relativament recent. També es posen en evidència algunes diferències entre

les dones nascudes a Espanya i les nascudes a l'estranger, com són la menor dependència econòmica, la menor proporció d'estudiants i de dones casades, la major proporció de nivells d'instrucció més baixos i la major freqüència de fills i avortaments anterior de les dones immigrades. Algunes d'aquestes diferències podrien estar, en part, lligades a l'edat, ja que hi ha més espanyoles entre les més joves.

Finalment, en analitzar les diferències entre les dones que avorten a les Illes Balears i les que recorren a centres d'altres comunitats autònomes, la principal és l'illa de residència, a causa de la manca de centres a Menorca i a Eivissa. A més d'això, destaca el menor percentatge de dones estrangeres, la major dependència econòmica, la menor instrucció i el retard en el moment de la IVE, de més de 3 setmanes, de les IVE fetes fora de les Illes Balears respecte a les realitzades aquí.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut i Consum